

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету соціальної
педагогіки та психології

О. В. Пономаренко

«18» серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Лідерство та кар'єрне зростання

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності

освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
спеціальності 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Сущенко Л. О., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри
дошкільної та початкової освіти

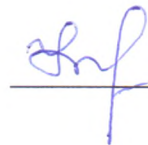
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри
дошкільної та початкової освіти

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

Ю. Є. Зубцова

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

Зв'язок з викладачем: Viber, WhatsApp, телеграм (099-055-42-78), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

E-mail: zcpu@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17000>

Телефон: 099-055-42-78, 098-722-05-39

Інші засоби зв'язку: sushchenko@znu.edu.ua

Кафедра: кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII н. к., ауд. 103

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про феномен лідерства та особливості кар'єрного зростання педагога, розвиток лідерських якостей, комунікативної компетентності і здатності до усвідомленого професійного саморозвитку, що забезпечить ефективне виконання ролі вчителя початкової школи як лідера освітнього процесу та активного учасника педагогічної спільноти.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Лідерство та кар'єрне зростання» буде сфокусовано увагу на сучасних концепціях лідерства, їхньому застосуванню у педагогічній діяльності; основних моделях та стилях лідерства, їхньому впливу на педагогічний колектив і клас; особливостях професійного й кар'єрного розвитку педагога в умовах сучасної освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни «Лідерство та кар'єрне зростання»: курсові роботи, виробничі практики.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5-й	5-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	30 год	10 год
Практичні заняття	30 год	8 год
Самостійна робота	120 год	162 год
Консультації	Відповідно до графіка: https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17000	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Традиційні методи: словесні (бесіда, обговорення, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з літературними джерелами); наочні (ілюстрація, демонстрація, показ малюнків, схем, навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, презентацій); практичні методи (письмові вправи: складання схем, анотацій, пам'яток, методичних рекомендацій тощо). Інтерактивні методи: ситуаційні задачі, кейс-метод, метод незакінчених речень, ігрове навчання, творчі завдання; складання хмар слів; сенкан; складання «діамант»; робота в парах та групах; методики SWOT, PEST, Design Thinking, робота з інтерактивними-онлайн-ресурсами (PowerPoint, Canva, Prezi та ін.)	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі, модульні контролі. Підсумкові контрольні заходи: ІДЗ, залік (тестування на CE3H Moodle)
ЗК 3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт		
ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел		
ЗК 7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел		
СК 2 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності		
ПР 02 Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах		
ПР 08 Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

ПР-16 Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лідерства та кар'єрного розвитку

Тема 1. Поняття лідерства: підходи, концепції, моделі

Визначення лідерства у соціально-педагогічному та психологічному аспектах. Розмежування понять «лідер» і «керівник». Роль лідерства в освітньому процесі та у формуванні професійної особистості педагога. Основні підходи до вивчення лідерства (традиційні (харизматичний, авторитарний, демократичний)), сучасні (ситуаційний, функціональний, поведінковий, ціннісний), порівняння підходів: переваги та обмеження.

Класичні та сучасні концепції лідерства. Поведінкові концепції (стилі управління й взаємодії). Ситуаційні та контингентні концепції (Фідлер, Херсі та Бланшард). Трансформаційне й транзакційне лідерство (Бернс, Басс). Сервісне (служіння) лідерство та його значення у педагогіці. Моделі лідерства в освіті. Модель «лідер як взірець» (приклад особистої поведінки). Колективно-орієнтована модель (лідерство як спільна діяльність). Інноваційна модель (лідер як агент змін). Лідерство у вчительському колективі та роль вчителя початкової школи. Лідерські якості як складова професійної компетентності майбутнього вчителя. Взаємозв'язок між особистісним лідерством та професійним становленням. Розвиток лідерських навичок у процесі навчання в університеті.

Тема 2. Теорії лідерства: від класичних до сучасних (харизматичне, трансформаційне, ситуаційне)

Значення теорій лідерства для педагогічної практики. Еволюція підходів: від класичних до сучасних. Актуальність різних моделей лідерства у сфері освіти. Класичні теорії лідерства. Теорія рис: основна ідея та її вплив на подальші концепції. Поведінкові теорії: дослідження стилів керівництва (автократичний, демократичний, ліберальний). Критика класичних теорій: обмеженість універсальних рис та стилів.

Сутність харизми як соціально-психологічного феномену. Ознаки та риси харизматичного лідера. Переваги та ризики харизматичного лідерства у педагогіці. Приклади харизматичних лідерів в освіті й суспільстві. Визначення трансформаційного лідерства (Дж. Бернс, Б. Басс). Чотири компоненти: ідеалізований вплив, натхнення, мотивування, інтелектуальна стимуляція, індивідуальний підхід. Роль трансформаційного лідера у створенні інноваційного освітнього середовища. Застосування моделі у діяльності вчителя початкових класів. Теорія ситуаційного лідерства (П. Херсі, К. Бланшард). Основні стилі (директивний, тренерський, підтримувальний, делегуючий). Ключовий принцип: залежність стилю від рівня зрілості/готовності колективу чи учнів. Приклади застосування ситуаційного лідерства у шкільній практиці. Порівняльний аналіз сучасних теорій. Спільні та відмінні риси харизматичного, трансформаційного та ситуаційного лідерства.

Тема 3. Лідерство в освітньому середовищі: специфіка й роль учителя початкової школи

Поняття та ознаки освітнього середовища. Особливості прояву лідерства в освітньому процесі. Взаємозв'язок між лідерством та ефективністю педагогічної взаємодії. Роль адміністративного та педагогічного лідерства. Лідерські функції вчителя у співпраці з учнями, колегами, батьками. Порівняння освітнього та корпоративного лідерства: спільні риси й відмінності. Професійні та особистісні якості, що формують авторитет учителя. Учитель як організатор, наставник, мотиватор і приклад для дітей. Лідерство через педагогічну етику, емпатію та комунікацію. Лідерські стилі та моделі в діяльності вчителя початкової школи. Використання демократичного, партнерського й трансформаційного стилів. Ситуаційне лідерство у класі (адаптація стилю під рівень розвитку учнів). Модель «лідер-служитель» у роботі з молодшими школярами. Вплив учителя-лідера на розвиток особистості учня. Формування мотивації до навчання через лідерську позицію педагога. Виховання соціальних і громадянських цінностей у дітей. Розвиток учнівських лідерських

якостей у початковій школі. Виклики й перспективи педагогічного лідерства. Виклики сучасної української школи: інклюзія, воєнний час, цифровізація освіти. Необхідність розвитку гнучких лідерських навичок у вчителів. Перспективи кар'єрного зростання вчителя через лідерську активність.

Тема 4. Емоційний інтелект як основа лідерства

Поняття емоційного інтелекту (EI). Визначення емоційного інтелекту та його структура. Відмінність між когнітивним інтелектом (IQ) та емоційним інтелектом (EQ). Значення емоційного інтелекту у професійній діяльності вчителя. Модель Д. Гоулмана: самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія, соціальні навички. Модель П. Саловея і Д. Майєра: здатність сприймати, розуміти та регулювати емоції. Практичне значення моделей для освітнього лідерства. Взаємозв'язок EI і стилів лідерства. Роль емоційної компетентності у формуванні авторитету лідера. Управління власними емоціями та вплив на емоційний стан колективу/класу. Емпатія як ключова складова педагогічного лідерства. Поняття емпатії та її прояви в діяльності вчителя. Емпатія у взаємодії з учнями молодшого шкільного віку. Емпатія у роботі з батьками та колегами. Емоційна грамотність учителя початкової школи. Стратегії розвитку самосвідомості та емоційної регуляції. Техніки зниження стресу та подолання професійного вигорання. Розвиток комунікативної гнучкості й позитивного мікроклімату у класі. Емоційний інтелект у контексті професійного зростання педагога. EI як фактор формування лідерських якостей. Вплив емоційної компетентності на успішність кар'єри вчителя. Приклади розвитку EI у процесі підготовки майбутніх педагогів.

Змістовий модуль 2. Особистісний розвиток і лідерський потенціал педагога

Тема 5. Комунікативна культура лідера

Поняття комунікативної культури. Визначення та складові комунікативної культури. Взаємозв'язок між культурою мовлення, культурою спілкування та лідерством. Комунікативна культура як показник професійної компетентності педагога. Вербальні та невербальні засоби комунікації лідера. Особливості мовлення лідера: ясність, доступність, переконливість. Інтонація, тембр, пауза як інструменти впливу. Жести, міміка, постава, візуальний контакт як складові невербальної комунікації. Комунікативні стилі лідера (авторитарний, демократичний, партнерський стилі спілкування). Вибір комунікативного стилю залежно від ситуації та аудиторії. Лідер як фасилітатор у педагогічному спілкуванні. Етичні основи комунікації. Принципи толерантності, поваги, тактовності. Етичні норми вчителя у спілкуванні з учнями, батьками, колегами. Роль емоційного інтелекту в етичному спілкуванні. Комунікативна культура в діяльності вчителя початкової школи. Педагогічне спілкування як інструмент лідерства. Способи налагодження взаємодії з учнями молодшого шкільного віку. Формування партнерських відносин із батьками. Підтримка позитивного психологічного клімату у класі. Бар'єри комунікації та шляхи їх подолання. Типові труднощі у спілкуванні лідера. Вікові особливості сприйняття комунікації молодшими школярами. Стратегії подолання непорозумінь і конфліктів.

Тема 6. Стилi лідерства

Поняття стилю лідерства. Визначення стилю керівництва та лідерства. Відмінності між стилем управління й стилем лідерства. Фактори, що визначають стиль лідера (особистісні, ситуаційні, колективні). Класифікація стилів лідерства. Авторитарний стиль: риси, сильні та слабкі сторони. Демократичний стиль: партнерство, колегіальність, взаємоповага. Ліберальний стиль: свобода та самостійність учасників колективу. Сучасні моделі: трансформаційний, транзакційний, ситуаційний. Вплив різних стилів на колектив. Авторитарний стиль: дисципліна, але ризик зниження мотивації. Демократичний стиль: згуртованість, відповідальність, активність членів групи. Ліберальний стиль: розвиток самостійності, але ймовірність хаосу. Ситуаційний підхід: оптимальний вибір стилю відповідно до рівня зрілості колективу. Стилi лідерства у педагогічному середовищі. Вплив

стилю вчителя на психологічний клімат у класі. Лідерство вчителя як чинник мотивації учнів до навчання. Особливості застосування демократичного й партнерського стилів у початковій школі. Роль лідерського стилю у розвитку колективу. Стиль лідера як фактор формування командного духу. Взаємозв'язок між стилем керівництва та рівнем конфліктності у колективі. Лідерство як механізм розкриття потенціалу членів групи.

Тема 7. Лідерство у класному колективі: педагогічні стратегії

Вплив учителя на становлення й розвиток колективу. Лідерство в учнівському середовищі. Природне та формальне лідерство серед дітей. Роль учителя у формуванні позитивного учнівського лідерства. Види учнівських лідерів (ініціатор, організатор, натхненник тощо). Учитель як лідер класного колективу. Професійні та особистісні якості педагога-лідера. Стилі лідерства у роботі з класом (демократичний, партнерський, ситуаційний). Вплив лідерської позиції вчителя на згуртованість колективу. Педагогічні стратегії формування колективу. Організація спільної діяльності (ігри, проекти, групові завдання). Використання комунікативних та інтерактивних методів навчання. Підтримка позитивного мікроклімату й довірчих стосунків у класі. Стратегії розвитку учнівського лідерства. Виявлення та підтримка лідерських здібностей учнів. Формування відповідальності та ініціативності. Створення умов для самоврядування в класі. Профілактика негативного лідерства серед дітей. Взаємодія вчителя, учнів і батьків у розвитку класного колективу. Співпраця з батьками як ресурс підтримки педагогічного лідерства. Організація спільних заходів «учитель – учні – батьки». Партнерська модель управління класом.

Тема 8. Конфліктологія: лідер як посередник

Визначення конфлікту в педагогічній та соціальній психології. Позитивні та негативні функції конфлікту. Конфлікт як невід'ємний елемент взаємодії у класному й педагогічному колективі. Причини та типи конфліктів у освітньому середовищі. Конфлікти між учнями (змагання, суперництво, непорозуміння). Конфлікти між учнем і вчителем. Конфлікти в педагогічному колективі та з батьками. Вікові й психологічні чинники виникнення конфліктів у початковій школі. Лідер як посередник у конфлікті. Роль лідера у врегулюванні суперечностей. Посередництво як форма лідерської взаємодії. Основні принципи роботи лідера-посередника (нейтральність, толерантність, конструктивність). Стратегії та стилі поведінки у конфлікті.

Концепція К. Томаса: суперництво, співпраця, компроміс, уникання, пристосування. Вибір оптимальної стратегії залежно від ситуації. Використання стилю співпраці як педагогічної стратегії. Педагогічні технології врегулювання конфліктів. Активне слухання та «Я–повідомлення». Медіація як сучасний метод врегулювання суперечок. Тренінгові вправи для розвитку навичок ненасильницької комунікації. Роль учителя у формуванні культури діалогу серед учнів. Учитель початкової школи як лідер-посередник. Лідерські компетентності вчителя для посередництва. Формування в учнів умінь вирішувати конфлікти мирним шляхом. Приклади педагогічних стратегій роботи з конфліктними ситуаціями.

Змістовий модуль 3. Лідерство в педагогічній діяльності

Тема 9. Командна робота: учитель у ролі фасилітатора навчання

Визначення команди та відмінність від робочої групи. Ознаки ефективної команди. Роль довіри, взаємоповаги та спільної мети у побудові команди. Командна робота в освітньому середовищі. Командна взаємодія між учителем і учнями. Взаємодія між педагогами як умова розвитку шкільної спільноти. Значення командного підходу у початковій школі. Учитель як фасилітатор навчання. Сутність поняття «фасилітація» в педагогічному процесі. Відмінність між традиційною роллю вчителя та фасилітаторською роллю. Компетентності, необхідні для фасилітатора: емпатія, комунікація, уміння підтримувати активність.

Технології фасилітації у роботі з класом. Використання інтерактивних методів (мозковий штурм, рольові ігри, дискусії). Стратегії організації групової та парної роботи. Інструменти фасилітації: питання відкритого типу, візуалізація, коло ідей, метод «Шість капелюхів». Лідерство і фасилітація: точки перетину. Лідер як той, хто надихає команду та створює умови для співпраці. Вплив фасилітаторських навичок на формування лідерських якостей. Баланс між керівництвом і створенням простору для самостійності учнів. Виклики і можливості фасилітаційної ролі вчителя. Подолання пасивності та опору учнів. Забезпечення рівності участі в командній роботі. Можливості фасилітації для розвитку креативності, критичного мислення та комунікативних навичок учнів.

Тема 10. Поняття та етапи педагогічної кар'єри

Визначення педагогічної кар'єри та її особливості у сфері початкової освіти. Відмінності між професійним зростанням, кар'єрним розвитком і лідерством. Взаємозв'язок педагогічної кар'єри з особистісним та професійним розвитком. Моделі та теорії кар'єрного зростання. Класичні теорії професійного розвитку (Ф. Жобер, Д. Супер). Сучасні підходи до розвитку кар'єри педагогів: компетентнісний і ситуаційний підходи. Місце лідерства у формуванні педагогічної кар'єри.

Етапи педагогічної кар'єри. Початковий етап: вступ у професію, адаптація до навчально-виховного процесу, освоєння базових навичок. Середній етап: професійне становлення, розвиток методичної та лідерської компетентності, активна участь у житті закладу. Етап зрілості: лідерство у педагогічному колективі, наставництво, впровадження інновацій. Етап передачі досвіду та спадкоємності: коучинг, менторство, підготовка нових поколінь педагогів.

Фактори успішного професійного зростання. Особистісні: мотивація, цілеспрямованість, емоційний інтелект. Професійні: компетентності, педагогічна майстерність, готовність до інновацій. Соціальні та організаційні: підтримка колективу, наставництво, участь у професійних спільнотах. Кар'єрне планування педагога. Визначення професійних цілей і пріоритетів. Створення індивідуальної траєкторії розвитку. Вибір шляхів підвищення кваліфікації та розвитку лідерських навичок.

Тема 11. Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку

Визначення та сутність поняття «траєкторія професійного розвитку». Взаємозв'язок особистісного зростання та кар'єрного розвитку. Значення індивідуальної траєкторії для педагога початкової школи. Компоненти індивідуальної траєкторії. Цілі та пріоритети професійного розвитку. Професійна компетентність та лідерські навички. Освітні, методичні та управлінські ресурси для розвитку.

Методи та інструменти планування кар'єри. Самоаналіз і самооцінка професійних якостей. SWOT-аналіз (сильні та слабкі сторони, можливості та загрози). Складання плану професійного розвитку з конкретними кроками та термінами.

Стратегії досягнення професійних цілей. Підвищення кваліфікації та участь у тренінгах. Наставництво та менторство. Впровадження інноваційних методик у педагогічну практику. Розвиток комунікативних та лідерських компетентностей. Моніторинг та корекція траєкторії розвитку. Визначення критеріїв успіху та оцінка прогресу. Гнучкість плану та адаптація до змін у професійному середовищі. Використання зворотного зв'язку від колег, наставників, адміністрації.

Тема 12. SWOT-аналіз власного кар'єрного потенціалу

Визначення SWOT-аналізу як інструмента стратегічного планування. Значення SWOT-аналізу для професійного та кар'єрного розвитку. Взаємозв'язок SWOT-аналізу з лідерським і професійним потенціалом педагога. Компоненти SWOT-аналізу. Сильні сторони (Strengths): навички, компетентності, особистісні якості, досвід. Слабкі сторони (Weaknesses): обмеження, дефіцити в знаннях чи навичках, труднощі у професійній діяльності. Можливості (Opportunities): зовнішні фактори, що сприяють розвитку (курси підвищення кваліфікації, стажування, участь у проєктах). Загрози (Threats): зовнішні фактори, що можуть

перешкоджати розвитку (конкуренція, зміни у системі освіти, стресові чинники).

Проведення SWOT-аналізу власного кар'єрного потенціалу. Підготовка: збір інформації про власні компетентності та ресурси. Аналіз кожної складової: визначення сильних та слабких сторін, можливостей і загроз. Пріоритизація факторів та їх вплив на професійне зростання. Використання результатів SWOT-аналізу для кар'єрного планування. Формування короткострокових і довгострокових цілей. Розробка стратегії розвитку сильних сторін і подолання слабких. Визначення ресурсів для реалізації можливостей і нейтралізації загроз.

Тема 13. Кар'єрні стратегії: вертикальний і горизонтальний розвиток у сфері освіти

Визначення кар'єрної стратегії та її роль у професійному розвитку педагога. Взаємозв'язок кар'єрної стратегії з особистісним та професійним зростанням. Значення стратегічного планування у сфері освіти. Вертикальний розвиток. Сутність вертикального кар'єрного зростання: підвищення у посаді, управлінські та адміністративні ролі. Переваги вертикального розвитку для педагогів: підвищення впливу, авторитету, можливості приймати рішення. Виклики вертикального розвитку: відповідальність, управлінські навантаження, стрес. Приклади вертикального кар'єрного зростання у початковій школі (старший учитель, заступник директора, методист). Горизонтальний розвиток. Сутність горизонтального розвитку: розширення компетентностей, зміна сфери діяльності, освоєння нових методик і напрямів. Переваги горизонтального розвитку: гнучкість, розвиток експертності, інноваційна активність. Приклади горизонтального розвитку у педагогічній практиці (учитель-методист, фасилітатор навчання, тренер для колег).

Вибір кар'єрної стратегії. Критерії вибору: особисті цінності, професійні цілі, можливості закладу освіти. Поєднання вертикального та горизонтального розвитку: комбіновані стратегії. Вплив лідерських компетентностей на успішність обраної стратегії. Планування кар'єрного розвитку вчителя початкової школи. Визначення коротко- та довгострокових цілей. Розробка покрокового плану реалізації стратегії розвитку. Моніторинг та корекція кар'єрного плану у процесі професійного зростання.

Тема 14. Самопрезентація, особистий бренд та портфоліо педагога

Визначення самопрезентації та її роль у професійній діяльності педагога. Принципи ефективної самопрезентації: чесність, впевненість, адаптація до аудиторії. Взаємозв'язок самопрезентації та лідерських компетентностей учителя. Особистий бренд педагога. Поняття «особистий бренд» у професійній освіті. Складові особистого бренду: імідж, репутація, експертність, комунікаційна компетентність. Вплив особистого бренду на кар'єрне зростання та професійні можливості. Стратегії формування позитивного бренду педагога в соціальних і професійних мережах.

Портфоліо педагога. Визначення та призначення портфоліо. Основні елементи: резюме, методичні матеріали, досягнення, відгуки, сертифікати. Взаємозв'язок портфоліо з професійним розвитком та оцінкою компетентностей. Цифрове та паперове портфоліо: переваги та особливості створення. Методи та засоби ефективної самопрезентації. Публічні виступи, демонстрація уроків, участь у конференціях та семінарах. Використання візуальних матеріалів і мультимедіа для презентації компетентностей. Розвиток навичок усного та невербального спілкування.

Взаємозв'язок самопрезентації, бренду та кар'єрного зростання. Як самопрезентація і портфоліо підсилюють особистий бренд. Вплив позитивного бренду на професійні можливості, підвищення кваліфікації та лідерство. Роль особистого бренду у формуванні довіри серед учнів, батьків та колег.

Тема 15. Цифровий імідж педагога

Визначення цифрового іміджу та його роль у професійній діяльності педагога. Взаємозв'язок цифрового іміджу з особистим брендом і кар'єрним розвитком. Відмінності між офлайн- і онлайн-репутацією. Компоненти цифрового іміджу. Професійні профілі у соціальних мережах та освітніх платформах (LinkedIn, Facebook, педагогічні спільноти). Веб-

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

контент: блог, відеоуроки, публікації, методичні матеріали. Візуальний стиль та мультимедійні матеріали як складові іміджу.

Стратегії формування цифрового іміджу. Вибір платформ для професійної діяльності та аудиторії. Регулярне оновлення контенту та демонстрація компетентностей. Створення позитивного, професійного та впізнаваного образу.

Етика та безпека цифрового іміджу. Цифровий етикет: правила комунікації та взаємодії онлайн. Конфіденційність та захист персональних даних. Уникнення професійних помилок, що можуть вплинути на репутацію. Використання цифрового іміджу для професійного розвитку. Цифровий імідж як інструмент кар'єрного зростання та лідерства. Налагодження професійних контактів, участь у спільнотах і проєктах. Використання онлайн-презентацій для демонстрації досягнень і портфоліо.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Поняття лідерства: підходи, концепції, моделі Визначення лідерства у соціально-педагогічному та психологічному аспектах. Розмежування понять «лідер» і «керівник». Роль лідерства в освітньому процесі та у формуванні професійної особистості педагога. Основні підходи до вивчення лідерства (традиційні (харизматичний, авторитарний, демократичний)), сучасні (ситуаційний, функціональний, поведінковий, ціннісний), порівняння підходів: переваги та обмеження. Класичні та сучасні концепції лідерства. Поведінкові концепції (стилі управління й взаємодії). Ситуаційні та контингентні концепції. Сервісне (служіння) лідерство та його значення у педагогіці. Моделі лідерства в освіті. Модель «лідер як взірць» (приклад особистої поведінки). Колективно-орієнтована модель (лідерство як спільна діяльність). Інноваційна модель (лідер як агент змін). Лідерство у вчительському колективі та роль вчителя початкової школи. Лідерські якості як складова професійної компетентності майбутнього вчителя. Взаємозв'язок між особистісним лідерством та професійним становленням. Розвиток лідерських навичок у процесі навчання в університеті.	2	1	щотижня
Практичне заняття 1		2		щотижня
Самостійна робота *		8	11	
Лекція 2	Тема 2. Теорії лідерства: від класичних до сучасних (харизматичне, трансформаційне, ситуаційне) Значення теорій лідерства для педагогічної практики. Еволюція підходів: від класичних до сучасних.	2	1	щотижня
Практичне заняття 2		2		щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

Самостійна робота *	Актуальність різних моделей лідерства у сфері освіти. Класичні теорії лідерства. Теорія рис: основна ідея та її вплив на подальші концепції. Поведінкові теорії: дослідження стилів керівництва (автократичний, демократичний, ліберальний). Критика класичних теорій: обмеженість універсальних рис та стилів. Сутність харизми як соціально-психологічного феномену. Ознаки та риси харизматичного лідера. Переваги та ризики харизматичного лідерства у педагогіці. Приклади харизматичних лідерів в освіті й суспільстві. Визначення трансформаційного лідерства (Дж. Бернс, Б. Басс). Чотири компоненти: ідеалізований вплив, натхнення мотивування, інтелектуальна стимуляція, індивідуальний підхід. Роль трансформаційного лідера у створенні інноваційного освітнього середовища. Застосування моделі у діяльності вчителя початкових класів. Теорія ситуаційного лідерства (П. Херсі, К. Бланшард). Основні стилі (директивний, тренерський, підтримувальний, делегуючий). Ключовий принцип: залежність стилю від рівня зрілості/готовності колективу чи учнів. Приклади застосування ситуаційного лідерства у шкільній практиці. Порівняльний аналіз сучасних теорій. Спільні та відмінні риси харизматичного, трансформаційного та ситуаційного лідерства	8	11	
Лекція 3	Тема 3. Лідерство в освітньому середовищі: специфіка й роль учителя початкової школи	2	1	щотижня
Практичне заняття 3	Поняття та ознаки освітнього середовища. Особливості прояву лідерства в освітньому процесі. Взаємозв'язок між лідерством та ефективністю педагогічної взаємодії.	2	1	щотижня
Самостійна робота *	Роль адміністративного та педагогічного лідерства. Лідерські функції вчителя у співпраці з учнями, колегами, батьками. Порівняння освітнього та корпоративного лідерства: спільні риси й відмінності. Професійні та особистісні якості, що формують авторитет учителя. Учитель як організатор, наставник, мотиватор і приклад для дітей. Лідерство через педагогічну етику, емпатію та комунікацію. Лідерські стилі та моделі в діяльності вчителя початкової школи. Використання демократичного, партнерського й трансформаційного стилів. Ситуаційне лідерство у класі (адаптація стилю під рівень розвитку учнів). Модель «лідер-служитель» у роботі з молодшими школярами. Вплив учителя-лідера на розвиток особистості учня. Формування мотивації до навчання через лідерську позицію педагога. Виховання соціальних і громадянських цінностей у дітей. Розвиток учнівських лідерських якостей у початковій школі. Виклики й перспективи педагогічного лідерства. Виклики сучасної української школи: інклюзія,	8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

	воєнний час, цифровізація освіти. Необхідність розвитку гнучких лідерських навичок у вчителів. Перспективи кар'єрного зростання вчителя через лідерську активність			
Лекція 4	Тема 4. Емоційний інтелект як основа лідерства	2	1	щотижня
Практичне заняття 4	Поняття емоційного інтелекту (EI). Визначення емоційного інтелекту та його структура. Відмінність між когнітивним інтелектом (IQ) та емоційним інтелектом (EQ). Значення емоційного інтелекту у професійній діяльності вчителя. Модель Д. Гоулмана: самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія, соціальні навички. Модель П. Саловея і Д. Майєра: здатність сприймати, розуміти та регулювати емоції. Практичне значення моделей для освітнього лідерства. Взаємозв'язок EI і стилів лідерства. Роль емоційної компетентності у формуванні авторитету лідера. Управління власними емоціями та вплив на емоційний стан колективу/класу. Емпатія як ключова складова педагогічного лідерства. Поняття емпатії та її прояви в діяльності вчителя. Емпатія у взаємодії з учнями молодшого шкільного віку. Емпатія у роботі з батьками та колегами. Емоційна грамотність учителя початкової школи. Стратегії розвитку самосвідомості та емоційної регуляції. Техніки зниження стресу та подолання професійного вигорання. Розвиток комунікативної гнучкості й позитивного мікроклімату у класі. Емоційний інтелект у контексті професійного зростання педагога. EI як фактор формування лідерських якостей. Вплив емоційної компетентності на успішність кар'єри вчителя. Приклади розвитку EI у процесі підготовки майбутніх педагогів	2	1	щотижня
Самостійна робота *		8	11	
Лекція 5	Тема 5. Комунікативна культура лідера	2	1	щотижня
Практичне заняття 5	Поняття комунікативної культури. Визначення та складові комунікативної культури. Взаємозв'язок між культурою мовлення, культурою спілкування та лідерством. Комунікативна культура як показник професійної компетентності педагога. Вербальні та невербальні засоби комунікації лідера. Особливості мовлення лідера: ясність, доступність, переконливість. Інтонація, тембр, пауза як інструменти впливу. Жести, міміка, постава, візуальний контакт як складові невербальної комунікації. Комунікативні стилі лідера (авторитарний, демократичний, партнерський стилі спілкування). Вибір комунікативного стилю залежно від ситуації та аудиторії. Лідер як фасилітатор у педагогічному спілкуванні. Етичні основи комунікації. Принципи толерантності, поваги, тактовності. Етичні норми вчителя у спілкуванні з учнями, батьками, колегами. Роль емоційного інтелекту в етичному спілкуванні. Комунікативна культура в діяльності	2		щотижня
Самостійна робота *		8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

	вчителя початкової школи. Педагогічне спілкування як інструмент лідерства. Способи налагодження взаємодії з учнями молодшого шкільного віку. Формування партнерських відносин із батьками. Підтримка позитивного психологічного клімату у класі. Бар'єри комунікації та шляхи їх подолання. Типові труднощі у спілкуванні лідера. Вікові особливості сприйняття комунікації молодшими школярами. Стратегії подолання непорозумінь і конфліктів			
Лекція 6	Тема 6. Стилi лiдерства	2	1	щотижня
Практичне заняття 6	Поняття стилю лiдерства. Визначення стилю керiвництва та лiдерства. Вiдмiнностi мiж стилем управлiння й стилем лiдерства. Фактори, що визначають стиль лiдера (особистiснi, ситуацiйнi, колективнi). Класифiкацiя стилiв лiдерства.	2	1	щотижня
Самостiйна робота *	Авторитарний стиль: риси, сильнi та слабкi сторони. Демократичний стиль: партнерство, колегiальнiсть, взаємоповага. Лiберальний стиль: свобода та самостiйнiсть учасникiв колективу. Сучаснi моделi: трансформацiйний, транзакцiйний, ситуацiйний. Вплив рiзних стилiв на колектив. Авторитарний стиль: дисциплiна, але ризик зниження мотивацiї. Демократичний стиль: згуртованiсть, вiдповiдальнiсть, активнiсть членiв групи. Лiберальний стиль: розвиток самостiйностi, але ймовiрнiсть хаосу. Ситуацiйний пiдхiд: оптимальний вибiр стилю вiдповiдно до рiвня зрiлостi колективу. Стилi лiдерства у педагогiчному середовищi. Вплив стилю вчителя на психологiчний клiмат у класi. Лiдерство вчителя як чинник мотивацiї учнiв до навчання. Особливостi застосування демократичного й партнерського стилiв у початковiй школi. Роль лiдерського стилю у розвитку колективу. Стилi лiдера як фактор формування командного духу. Взаємозв'язок мiж стилем керiвництва та рiвнем конфлiктностi у колективi. Лiдерство як механiзм розкриття потенцiалу членiв групи	8	11	
Лекція 7	Тема 7. Лiдерство у класному колективi: педагогiчнi стратегiї	2	1	щотижня
Практичне заняття 7	Вплив учителя на становлення й розвиток колективу. Лiдерство в учнiвському середовищi. Природне та формальне лiдерство серед дiтей. Роль учителя у формуваннi позитивного учнiвського лiдерства. Види учнiвських лiдерiв (iнiцiатор, органiзатор, натхненник тощо). Учитель як лiдер класного колективу. Професiйнi та особистiснi якостi педагога-лiдера. Стилi лiдерства у роботi з класом (демократичний, партнерський, ситуацiйний). Вплив лiдерської позицiї вчителя на згуртованiсть колективу. Педагогiчнi стратегiї формування колективу. Органiзацiя спiльної дiяльностi (iгри, проєкти, груповi завдання). Використання комунiкативних та iнтерактивних	2	1	щотижня
Самостiйна робота *		8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

	методів навчання. Підтримка позитивного мікроклімату й довірчих стосунків у класі. Стратегії розвитку учнівського лідерства. Виявлення та підтримка лідерських здібностей учнів. Формування відповідальності та ініціативності. Створення умов для самоврядування в класі. Профілактика негативного лідерства серед дітей. Взаємодія вчителя, учнів і батьків у розвитку класного колективу. Співпраця з батьками як ресурс підтримки педагогічного лідерства. Організація спільних заходів «учитель – учні – батьки». Партнерська модель управління класом			
Лекція 8	Тема 8. Конфліктологія: лідер як посередник	2	1	щотижня
Практичне заняття 8	Визначення конфлікту в педагогічній та соціальній психології. Позитивні та негативні функції конфлікту. Конфлікт як невід'ємний елемент взаємодії у класному й педагогічному колективі. Причини та типи конфліктів у освітньому середовищі. Конфлікти між учнями (змагання, суперництво, непорозуміння). Конфлікти між учнем і вчителем. Конфлікти в педагогічному колективі та з батьками. Вікові й психологічні чинники виникнення конфліктів у початковій школі. Лідер як посередник у конфлікті. Роль лідера у врегулюванні суперечностей. Посередництво як форма лідерської взаємодії. Основні принципи роботи лідера-посередника (нейтральність, толерантність, конструктивність). Стратегії та стилі поведінки у конфлікті.	2	1	щотижня
Самостійна робота *	Концепція К. Томаса: суперництво, співпраця, компроміс, уникання, пристосування. Вибір оптимальної стратегії залежно від ситуації. Використання стилю співпраці як педагогічної стратегії. Педагогічні технології врегулювання конфліктів. Активне слухання та «Я-повідомлення». Медіація як сучасний метод врегулювання суперечок. Тренінгові вправи для розвитку навичок ненасильницької комунікації. Роль учителя у формуванні культури діалогу серед учнів. Учитель початкової школи як лідер-посередник. Лідерські компетентності вчителя для посередництва. Формування в учнів умінь вирішувати конфлікти мирним шляхом. Приклади педагогічних стратегій роботи з конфліктними ситуаціями	8	11	
Лекція 9	Тема 9. Командна робота: учитель у ролі фасилітатора навчання	2	1	щотижня
Практичне заняття 9	Визначення команди та відмінність від робочої групи. Ознаки ефективної команди. Роль довіри, взаємоповаги та спільної мети у побудові команди. Командна робота в освітньому середовищі. Командна взаємодія між учителем і учнями. Взаємодія між педагогами як умова розвитку шкільної спільноти. Значення командного	2		щотижня
Самостійна робота *		8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

	підходу у початковій школі. Учитель як фасилітатор навчання. Сутність поняття «фасилітація» в педагогічному процесі. Відмінність між традиційною роллю вчителя та фасилітаторською роллю. Компетентності, необхідні для фасилітатора: емпатія, комунікація, уміння підтримувати активність. Технології фасилітації у роботі з класом. Використання інтерактивних методів (мозковий штурм, рольові ігри, дискусії). Стратегії організації групової та парної роботи. Інструменти фасилітації: питання відкритого типу, візуалізація, коло ідей, метод «Шість капелюхів». Лідерство і фасилітація: точки перетину. Лідер як той, хто надихає команду та створює умови для співпраці. Вплив фасилітаторських навичок на формування лідерських якостей. Баланс між керівництвом і створенням простору для самостійності учнів. Виклики і можливості фасилітаційної ролі вчителя. Подолання пасивності та опору учнів. Забезпечення рівності участі в командній роботі. Можливості фасилітації для розвитку креативності, критичного мислення та комунікативних навичок учнів			
Лекція 10	Тема 10. Поняття та етапи педагогічної кар'єри	2		щотижня
Практичне заняття 10	Визначення педагогічної кар'єри та її особливості у сфері початкової освіти. Відмінності між професійним зростанням, кар'єрним розвитком і лідерством.	2	1	щотижня
Самостійна робота *	Взаємозв'язок педагогічної кар'єри з особистісним та професійним розвитком. Моделі та теорії кар'єрного зростання. Класичні теорії професійного розвитку (Ф. Жобер, Д. Супер). Сучасні підходи до розвитку кар'єри педагогів: компетентнісний і ситуаційний підходи. Місце лідерства у формуванні педагогічної кар'єри. Етапи педагогічної кар'єри. Початковий етап: вступ у професію, адаптація до навчально-виховного процесу, освоєння базових навичок. Середній етап: професійне становлення, розвиток методичної та лідерської компетентності, активна участь у житті закладу. Етап зрілості: лідерство у педагогічному колективі, наставництво, впровадження інновацій. Етап передачі досвіду та спадкоємності: коучинг, менторство, підготовка нових поколінь педагогів. Фактори успішного професійного зростання. Особистісні: мотивація, цілеспрямованість, емоційний інтелект. Професійні: компетентності, педагогічна майстерність, готовність до інновацій. Соціальні та організаційні: підтримка колективу, наставництво, участь у професійних спільнотах. Кар'єрне планування педагога. Визначення професійних цілей і пріоритетів. Створення індивідуальної траєкторії розвитку. Вибір шляхів підвищення кваліфікації та розвитку лідерських навичок	8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

Лекція 11	Тема 11. Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку	2		щотижня
Практичне заняття 11	Визначення та сутність поняття «траєкторія професійного розвитку». Взаємозв'язок особистісного зростання та кар'єрного розвитку. Значення індивідуальної траєкторії для педагога початкової школи. Компоненти індивідуальної траєкторії. Цілі та пріоритети професійного розвитку. Професійна компетентність та лідерські навички. Освітні, методичні та управлінські ресурси для розвитку. Методи та інструменти планування кар'єри. Самоаналіз і самооцінка професійних якостей. SWOT-аналіз (сильні та слабкі сторони, можливості та загрози). Складання плану професійного розвитку з конкретними кроками та термінами. Стратегії досягнення професійних цілей. Підвищення кваліфікації та участь у тренінгах. Наставництво та менторство. Впровадження інноваційних методик у педагогічну практику. Розвиток комунікативних та лідерських компетентностей. Моніторинг та корекція траєкторії розвитку. Визначення критеріїв успіху та оцінка прогресу. Гнучкість плану та адаптація до змін у професійному середовищі. Використання зворотного зв'язку від колег, наставників, адміністрації	2		щотижня
Самостійна робота *		8	11	
Лекція 12	Тема 12. SWOT-аналіз власного кар'єрного потенціалу	2	1	щотижня
Практичне заняття 12	Визначення SWOT-аналізу як інструмента стратегічного планування. Значення SWOT-аналізу для професійного та кар'єрного розвитку. Взаємозв'язок SWOT-аналізу з лідерським і професійним потенціалом педагога. Компоненти SWOT-аналізу. Сильні сторони (Strengths): навички, компетентності, особистісні якості, досвід. Слабкі сторони (Weaknesses): обмеження, дефіцити в знаннях чи навичках, труднощі у професійній діяльності. Можливості (Opportunities): зовнішні фактори, що сприяють розвитку (курси підвищення кваліфікації, стажування, участь у проєктах). Загрози (Threats): зовнішні фактори, що можуть перешкоджати розвитку (конкуренція, зміни у системі освіти, стресові чинники). Проведення SWOT-аналізу власного кар'єрного потенціалу. Підготовка: збір інформації про власні компетентності та ресурси. Аналіз кожної складової: визначення сильних та слабких сторін, можливостей і загроз. Пріоритизація факторів та їх вплив на професійне зростання. Використання результатів SWOT-аналізу для кар'єрного планування. Формування короткострокових і довгострокових цілей. Розробка стратегії розвитку сильних сторін і подолання слабких. Визначення ресурсів для реалізації можливостей і нейтралізації загроз	2	1	щотижня
Самостійна робота *		8	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

Лекція 13	Тема 13. Кар'єрні стратегії: вертикальний і горизонтальний розвиток у сфері освіти Визначення кар'єрної стратегії та її роль у професійному розвитку педагога. Взаємозв'язок кар'єрної стратегії з особистісним та професійним зростанням. Значення стратегічного планування у сфері освіти. Вертикальний розвиток. Сутність вертикального кар'єрного зростання: підвищення у посаді, управлінські та адміністративні ролі. Переваги вертикального розвитку для педагогів: підвищення впливу, авторитету, можливості приймати рішення. Виклики вертикального розвитку: відповідальність, управлінські навантаження, стрес. Приклади вертикального кар'єрного зростання у початковій школі (старший учитель, заступник директора, методист). Горизонтальний розвиток. Сутність горизонтального розвитку: розширення компетентностей, зміна сфери діяльності, освоєння нових методик і напрямів. Переваги горизонтального розвитку: гнучкість, розвиток експертності, інноваційна активність. Приклади горизонтального розвитку у педагогічній практиці (учитель-методист, фасилітатор навчання, тренер для колег). Вибір кар'єрної стратегії. Критерії вибору: особисті цінності, професійні цілі, можливості закладу освіти. Поєднання вертикального та горизонтального розвитку: комбіновані стратегії. Вплив лідерських компетентностей на успішність обраної стратегії. Планування кар'єрного розвитку вчителя початкової школи. Визначення коротко- та довгострокових цілей. Розробка покрокового плану реалізації стратегії розвитку. Моніторинг та корекція кар'єрного плану у процесі професійного зростання	2		щотижня
Практичне заняття 13		2		щотижня
Самостійна робота *		8	11	
Лекція 14	Тема 14. Самопрезентація, особистий бренд та портфоліо педагога Визначення самопрезентації та її роль у професійній діяльності педагога. Принципи ефективної самопрезентації: чесність, впевненість, адаптація до аудиторії. Взаємозв'язок самопрезентації та лідерських компетентностей учителя. Особистий бренд педагога. Поняття «особистий бренд» у професійній освіті. Складові особистого бренду: імідж, репутація, експертність, комунікаційна компетентність. Вплив особистого бренду на кар'єрне зростання та професійні можливості. Стратегії формування позитивного бренду педагога в соціальних і професійних мережах. Портфоліо педагога. Визначення та призначення портфоліо. Основні елементи: резюме, методичні матеріали, досягнення, відгуки, сертифікати. Взаємозв'язок портфоліо з професійним розвитком та оцінкою компетентностей. Цифрове та паперове	2		щотижня
Практичне заняття 14		2	1	щотижня
Самостійна робота *		8	10	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

	портфолію: переваги та особливості створення. Методи та засоби ефективної самопрезентації. Публічні виступи, демонстрація уроків, участь у конференціях та семінарах. Використання візуальних матеріалів і мультимедіа для презентації компетентностей. Розвиток навичок усного та невербального спілкування. Взаємозв'язок самопрезентації, бренду та кар'єрного зростання. Як самопрезентація і портфолію підсилюють особистий бренд. Вплив позитивного бренду на професійні можливості, підвищення кваліфікації та лідерство. Роль особистого бренду у формуванні довіри серед учнів, батьків та колег			
Лекція 15	Тема 15. Цифровий імідж педагога Визначення цифрового іміджу та його роль у професійній діяльності педагога. Взаємозв'язок цифрового іміджу з особистим брендом і кар'єрним розвитком. Відмінності між офлайн- і онлайн-репутацією. Компоненти цифрового іміджу. Професійні профілі у соціальних мережах та освітніх платформах (LinkedIn, Facebook, педагогічні спільноти). Веб-контент: блог, відеоуроки, публікації, методичні матеріали. Візуальний стиль та мультимедійні матеріали як складові іміджу.	2		щотижня
Практичне заняття 15	Стратегії формування цифрового іміджу. Вибір платформ для професійної діяльності та аудиторії. Регулярне оновлення контенту та демонстрація компетентностей. Створення позитивного, професійного та впізнаваного образу.	2		щотижня
Самостійна робота *	Етика та безпека цифрового іміджу. Цифровий етикет: правила комунікації та взаємодії онлайн. Конфіденційність та захист персональних даних. Уникнення професійних помилок, що можуть вплинути на репутацію. Використання цифрового іміджу для професійного розвитку. Цифровий імідж як інструмент кар'єрного зростання та лідерства. Налагодження професійних контактів, участь у спільнотах і проєктах. Використання онлайн-презентацій для демонстрації досягнень і портфолію	8	9	

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до заліку.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контроль- ного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття № 1	Усне опитування	Перевірка теоретичних знань студентів з теми з метою оцінки ефективності самостійної роботи здобувачів, вивчення, засвоєння й умінь застосовувати знання на практиці	5 балів – повна, логічно структурована відповідь, що розкриває всю підтематику; використання наукової термінології та прикладів із професійної діяльності педагога; вміння аналізувати та робити узагальнення, встановлювати міждисциплінарні зв'язки; вільне, грамотне мовлення без значних помилок; 4 бали – відповідь здебільшого повна, але окремі аспекти теми розкриті недостатньо; використовується основна термінологія, але бракує прикладів чи глибини аналізу; мовлення логічне, проте можливі незначні мовленнєві неточності; 3 бали – висвітлені лише основні положення теми, без розкриття деталей; використання понять непослідовне, можливі неточності у визначеннях; відсутні приклади або зв'язки з практикою; помітні порушення логіки викладу та мовленнєві недоліки; 2 бали – відповідь поверхова, більшість аспектів теми залишилися нерозкритими; термінологія використовується неправильно або уривчасто; мовлення неструктуроване, з численними помилками; 1 бал – відповідь уривчаста, без розуміння змісту теми; відсутнє використання наукових понять; нелогічний виклад, грубі помилки у мовленні; 0 балів – відсутність відповіді або повна невідповідність темі	5

	Створення «Лідерського колажу» засобами інноваційної арт-техніки	За допомогою зображень (вирізки із журналів, газет тощо) створити колаж «Який лідер потрібен сучасній початковій школі?» Презентація результатів: у вигляді інфографіки або міні-презентації, роз'яснюючи, які підходи/моделі відобразилися у візуальному образі	3 бали – колаж виконаний творчо, із застосуванням інноваційних арт-технік; чітко відображено підходи/моделі лідерства у контексті початкової школи; презентація/інфографіка структурована, зрозуміла та містить переконливе пояснення образів; простежується командна взаємодія та оригінальність ідей; 2 бали – колаж виконаний якісно, але з обмеженим використанням арт-технік; відображено щонайменше один підхід/модель лідерства, проте зв'язок із початковою школою частково розкритий; презентація зрозуміла, але пояснення символів і образів недостатньо деталізоване; командна робота є, однак не всі учасники брали активну участь; 1 бал – робота виконана формально, без креативності; відсутнє чітке відображення моделей/підходів до лідерства; презентація поверхнева, без пояснення колажу; командна взаємодія мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 2	Кейс-аналіз + візуалізація «Модель у дії»	Студентам надаються міні-кейси (наприклад: дитина відмовляється брати участь у грі, група учнів конфліктує, підготовка класу до шкільної вистави). Завдання: проаналізувати ситуацію і показати, як би діяв харизматичний, трансформаційний і ситуаційний лідер. Результат представити у форматі інфографіки або схеми (наприклад, три різні шляхи розв'язання однієї проблеми)	3 бали – кейс проаналізовано глибоко, розкрито всі три моделі лідерства (харизматичне, трансформаційне, ситуаційне); запропоновані шляхи вирішення є логічними, практично обґрунтованими та відповідають контексту початкової школи; візуалізація (інфографіка/схема) структурована, зрозуміла, креативна; простежується командна робота та оригінальність у представленні матеріалу; 2 бали – кейс проаналізовано частково, розкрито щонайменше дві моделі лідерства; запропоновані шляхи вирішення містять загальні ідеї, зв'язок із практикою початкової школи розкритий частково; візуалізація зрозуміла, але менш структурована чи обмежено креативна; командна взаємодія була, але не всі учасники брали активну участь; 1 бал – кейс проаналізовано поверхово, розкрито лише одну модель лідерства; запропоновані шляхи вирішення загальні, без прив'язки до педагогічного контексту; візуалізація виконана формально або не до	3

			кінця зрозуміла; командна робота мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 3	Розроблення лідерської карти класу	Студентам надається опис умовного класу (12–15 учнів із різними характеристиками: активний, сором'язливий, конфліктний, креативний, організований). Завдання: визначити потенційних лідерів, описати їхні якості та спрогнозувати, як учитель може підтримати їх розвиток або врівноважити вплив. Результати оформлюються у вигляді «лідерської карти класу» (схеми з позначенням ролей і впливу)	3 бали – завдання виконане повно: чітко визначено кілька потенційних лідерів; описано їхні основні якості та ролі в колективі; подано аргументовані прогнози щодо того, як учитель може підтримати розвиток позитивних лідерів і врівноважити вплив інших; «лідерська карта» оформлена у вигляді зрозумілої схеми, візуально структурованої та креативної; 2 бали – завдання виконане частково: визначені не всі потенційні лідери або їхні характеристики описані поверхово; прогнози щодо ролі вчителя подані загально, без глибоких аргументів; «лідерська карта» оформлена, але схема неповна чи мало структурована; 1 бал – завдання виконане формально: визначено лише одного лідера без детального опису; відсутні прогнози щодо педагогічної підтримки; схема подана мінімально, без креативності та чіткості; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 4	Модульний контроль (усне опитування)	Перевірка теоретичних знань студентів зі змістового модулю 1 (теми 1-4) з метою оцінки ефективності самостійної роботи здобувачів, вивчення, засвоєння й уміння застосовувати знання на практиці	5 балів – повна, логічно структурована відповідь, що розкриває всю підтематику; використання наукової термінології та прикладів із професійної діяльності педагога; вміння аналізувати та робити узагальнення, встановлювати міждисциплінарні зв'язки; вільне, грамотне мовлення без значних помилок; 4 бали – відповідь здебільшого повна, але окремі аспекти теми розкриті недостатньо; використовується основна термінологія, але бракує прикладів чи глибини аналізу; мовлення логічне, проте можливі незначні мовленнєві неточності; 3 бали – висвітлені лише основні положення теми, без розкриття деталей; використання понять непослідовне, можливі неточності у визначеннях; відсутні приклади або зв'язки з практикою; помітні порушення логіки викладу та мовленнєві недоліки; 2 бали – відповідь поверхова, більшість аспектів теми залишилися	5

			нерозкритими; термінологія використовується неправильно або уривчасто; мовлення неструктуроване, з численними помилками; 1 бал – відповідь уривчаста, без розуміння змісту теми; відсутнє використання наукових понять; нелогічний виклад, грубі помилки у мовленні; 0 балів – відсутність відповіді або повна невідповідність темі	
	Міні-кейс «Керування емоціями у класі»	Студентам пропонуються кейси (наприклад: діти шумлять на уроці; учень образив іншого; учитель отримав несправедливе зауваження від адміністрації). Здобувачі в групах розробляють дві стратегії: емоційна реакція «як зазвичай» та емоційно-інтелектуальна реакція «як лідер». Презентація та обговорення: що змінилося у результаті?	3 бали – кейс проаналізовано глибоко: чітко визначено емоційну реакцію «як зазвичай» та конструктивну стратегію «як лідер»; запропоновані стратегії логічні, практично обґрунтовані та враховують педагогічний контекст початкової школи; презентація зрозуміла, структурована, демонструє аргументацію змін у результаті застосування емоційно-інтелектуальної стратегії; присутній командний підхід та креативність у представленні матеріалу; 2 бали – кейс проаналізовано частково: визначено одну стратегію або обидві стратегії описані поверхово; запропоновані дії містять загальні ідеї, зв'язок із практикою початкової школи розкритий частково; презентація зрозуміла, але менш структурована або без повної аргументації; командна робота присутня, але не всі учасники брали активну участь; 1 бал – кейс проаналізовано формально: відсутні чіткі стратегії або вони не пов'язані з педагогічним контекстом; презентація нечітка, без пояснення змін у результаті застосування емоційно-інтелектуальної стратегії; командна робота мінімальна або відсутня; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 5	Вправа «Емоційна комунікація»	Студенти по черзі демонструють різні емоції (радість, здивування, роздратування, сум) лише невербально (жести, міміка, тон голосу). Інші мають визначити, що хотів передати «лідер». Рефлексія: як невербальні	3 бали – студент чітко та переконливо демонструє емоції невербально (жести, міміка, тон голосу); інші учасники правильно ідентифікують більшість емоцій; під час рефлексії студент аргументовано пояснює, як невербальні сигнали впливають на сприйняття лідера; демонструється активна участь у груповій роботі та креативність; 2 бали – студент демонструє емоції, але не всі сигнали зрозумілі або	3

		сигнали впливають на сприйняття лідера дітьми і колегами	виражені не яскраво; інші учасники правильно визначають деякі емоції, але не всі; під час рефлексії студент дає часткове пояснення впливу невербальних сигналів; участь у груповій роботі присутня, але не яскрава; 1 бал – демонстрація емоцій нечітка або непослідовна; більшість емоцій інші учасники не визначають; рефлексія відсутня або поверхова; мінімальна участь у груповій роботі; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 6	Міні-кейс + аналіз «Ситуаційний лідер»	На основі опису класу учнів із різними характеристиками (активні, сором'язливі, конфліктні). Завдання: визначити, який стиль лідерства оптимальний для даної групи, аргументувати вибір. Презентація результатів у вигляді схеми «ситуація → стиль → очікуваний ефект»	3 бали – студент чітко визначає оптимальний стиль лідерства для кожного описаного типу учнів; аргументація вибору стилю логічна, ґрунтується на характеристиках групи та педагогічному контексті; схема «ситуація → стиль → очікуваний ефект» оформлена зрозуміло, структуровано і наочно; демонструється креативність та активна участь у презентації результатів; 2 бали – студент визначає стиль лідерства частково або не для всіх типів учнів; аргументація поверхнева або частково обґрунтована; схема подана, але менш структурована або неповна; участь у презентації присутня, але без повної аргументації; 1 бал – стиль лідерства визначено неправильно або формально; аргументація відсутня або не пов'язана з характеристиками групи; схема нечітка або не зрозуміла; участь у презентації мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 7	Тренінг + кейс-аналіз «Підтримка позитивного лідерства»	Студенти отримують кейси з описом класних ситуацій (учень прагне вести групу, конфлікт серед лідерів, пасивність класу та ін.). Завдання: визначити дії вчителя для підтримки позитивного лідерства, запобігання негативним проявам, розвиток	3 бали – студент чітко визначає дії вчителя для підтримки позитивного лідерства, аргументує вибір конкретних стратегій; пропонує ефективні способи запобігання негативним проявам і розвитку командного духу; демонструє креативність і активну участь у презентації та обговоренні; результати оформлені зрозуміло та структуровано; 2 бали – студент визначає дії вчителя частково або аргументація поверхова; пропонує деякі способи розвитку командного духу та запобігання негативним проявам, але не для всіх кейсів; участь у	3

		командного духу. Презентація та обговорення оптимальних стратегій	презентації є, але без повної аргументації; оформлення результатів зрозуміле, але менш структуроване; 1 бал – дії вчителя визначені неправильно або формально; аргументація відсутня або дуже поверхова; участь у презентації мінімальна; результати оформлені нечітко; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 8	Модульний контроль (усне опитування)	Перевірка теоретичних знань студентів зі змістового модулю 2 (теми 5-8) з метою оцінки ефективності самостійної роботи здобувачів, вивчення, засвоєння й уміння застосовувати знання на практиці	5 балів – повна, логічно структурована відповідь, що розкриває всю підтематику; використання наукової термінології та прикладів із професійної діяльності педагога; вміння аналізувати та робити узагальнення, встановлювати міждисциплінарні зв'язки; вільне, грамотне мовлення без значних помилок; 4 бали – відповідь здебільшого повна, але окремі аспекти теми розкриті недостатньо; використовується основна термінологія, але бракує прикладів чи глибини аналізу; мовлення логічне, проте можливі незначні мовленнєві неточності; 3 бали – висвітлені лише основні положення теми, без розкриття деталей; використання понять непослідовне, можливі неточності у визначеннях; відсутні приклади або зв'язки з практикою; помітні порушення логіки викладу та мовленнєві недоліки; 2 бали – відповідь поверхова, більшість аспектів теми залишилися нерозкритими; термінологія використовується неправильно або уривчасто; мовлення неструктуроване, з численними помилками; 1 бал – відповідь уривчаста, без розуміння змісту теми; відсутнє використання наукових понять; нелогічний виклад, грубі помилки у мовленні; 0 балів – відсутність відповіді або повна невідповідність темі	5
	Вправа «Ситуаційне колесо конфлікту»	На дошці / фліпчарті створюється «колесо»: суперництво – співпраця – компроміс – уникання – пристосування. На	3 бали – студент правильно визначає оптимальну стратегію для кожного кейсу, аргументує свій вибір логічно та повно; демонструє розуміння наслідків застосування різних стратегій, переваг та ризиків; активна участь у обговоренні, здатність аналізувати	3

		основі отриманих кейсів визначити, яка стратегія підходить для конкретного конфлікту та чому. Обговорення: наслідки вибору кожної стратегії, переваги та ризики	альтернативні варіанти; оформлення результатів чітко, структуроване і наочне; 2 бали – студент визначає стратегії частково або деякі аргументи поверхові; розуміння наслідків і ризиків застосування стратегій обмежене; участь у обговоренні є, але незначне; оформлення результатів зрозуміле, але менш структуроване; 1 бал – стратегії визначені неправильно або формально; аргументація відсутня або дуже поверхова; участь у обговоренні мінімальна; результати оформлені нечітко; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 9	Вправа «Метод шести капелюхів» (Six Thinking Hats)	Група отримує завдання або кейс (наприклад, організація шкільного свята). Кожен студент «надягає» капелюх певного кольору, який визначає підхід до обговорення: білий – факти, інформація; червоний – емоції, відчуття; чорний – ризики та проблеми; жовтий – переваги, позитивні сторони; зелений – креативні ідеї; синій – контроль процесу, узагальнення; фасилітатор координує обговорення, допомагає структуровано висловлювати думки і досягати консенсусу	3 бали – студент чітко і відповідально виконує роль свого «капелюха», аргументує свої думки у відповідності до призначеного підходу; демонструє здатність взаємодіяти з командою, сприяє структурованому обговоренню та досягненню консенсусу; активно бере участь у презентації результатів і обговоренні, пропонує конструктивні ідеї; групова робота організована ефективно, результат чіткий, структурований і наочний; 2 бали – студент частково виконує роль «капелюха», аргументація поверхова або не зовсім відповідає підходу; взаємодія з командою присутня, але менш активна; участь у презентації та обговоренні обмежена; групова робота організована, але результат менш структурований або неповний; 1 бал – студент не виконує роль «капелюха» належним чином або аргументація відсутня; взаємодія з командою мінімальна; участь у презентації відсутня або формальна; результат роботи нечіткий, неструктурований; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 10	Кейс-аналіз кар'єрного шляху педагога	За наданими кейсами педагогів на різних етапах кар'єри (молодий педагог, учитель із досвідом, наставник)	3 бали – студент повністю і аргументовано аналізує сильні та слабкі сторони кар'єрного шляху педагога; чітко визначає фактори успішного зростання та пропонує конкретні стратегії розвитку й підвищення кваліфікації; презентація структурована, логічна,	3

		проаналізувати сильні та слабкі сторони кар'єрного шляху, визначити фактори успішного зростання, запропонувати стратегії розвитку та підвищення кваліфікації. Результат: презентація аналізу та обговорення різних підходів до професійного розвитку	демонструє глибоке розуміння різних підходів до професійного розвитку; активна участь у обговоренні, здатність порівнювати альтернативні стратегії; 2 бали – студент частково аналізує кар'єрний шлях або аргументація поверхова; пропонує деякі фактори успішного зростання та стратегії розвитку, але не для всіх кейсів; презентація зрозуміла, але не повністю структурована або деталізована; участь у обговоренні присутня, але менш активна; 1 бал – аналіз кар'єрного шляху виконаний формально або неправильно; фактори успішного зростання та стратегії розвитку не визначені; презентація нечітка, незрозуміла; участь у обговоренні мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 11	Планування для досягнення професійних цілей «Професійні цілі та кроки»	Студент визначає 2–3 ключові професійні цілі (наприклад: підвищення кваліфікації, розвиток лідерських навичок, впровадження інновацій тощо). Для кожної цілі складається план дій із конкретними кроками та термінами виконання. Обговорення: наскільки реалістичний план, які ресурси та підтримка потрібні для реалізації	3 бали – студент чітко визначає 2–3 конкретні професійні цілі, які відповідають реаліям педагогічної практики; для кожної цілі складає детальний та структурований план дій із конкретними кроками та термінами виконання; враховує необхідні ресурси та підтримку; активно бере участь у обговоренні, аргументує реалістичність та доцільність плану; 2 бали – студент визначає професійні цілі, але вони частково конкретні або не повністю можуть бути реалізовані; план дій складається, але деякі кроки або терміни не деталізовані; частково враховує ресурси та підтримку; участь в обговоренні присутня, але аргументація слабка або неповна; 1 бал – професійні цілі нечіткі або формальні; план дій відсутній або дуже поверховий; ресурси та підтримка не враховані; участь в обговоренні мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3

Практичне заняття № 12	Розроблення інтерактивної карти кар'єрних можливостей (Digital SWOT Map)	Створити інтерактивну карту SWOT (у платформах типу Miro, Canva або Padlet): сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози розміщуються у різних секторах. Додатково додати покликання на ресурси, курси або кейси для розвитку кожного елементу. Обговорення результатів: обмін порадами та стратегіями нейтралізації загроз	3 бали – створено повну інтерактивну карту, що містить усі чотири блоки SWOT: сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози; для кожного елемента наведено конкретні ресурси, курси або кейси для розвитку; карта оформлена логічно, структуровано та візуально зрозуміло; активна участь у обговоренні: пропозиції стратегій нейтралізації загроз та розвитку сильних сторін; 2 бали – карта містить усі блоки SWOT, але деякі елементи неповні або частково деталізовані; лише частково наведено ресурси, курси або кейси; структура або візуальне оформлення не повністю зрозумілі; участь в обговоренні присутня, але пропозиції обмежені або не повністю аргументовані; 1 бал – карта неповна: відсутні один або більше блоків SWOT; ресурси та приклади наведені незначною мірою або відсутні; оформлення та структура хаотичні; участь в обговоренні мінімальна, аргументація відсутня або неякісна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	3
Практичне заняття № 13	Створення віртуальної дошки кар'єрного зростання (Digital Career Ladder & Map)	Розробити інтерактивну карту кар'єри на платформах Miro, Padlet або Canva. Визначити можливі позиції для вертикального розвитку (старший учитель, заступник директора, методист) та горизонтального (фасилітатор, тренер для колег, спеціаліст із нових методик). Додати ресурси та курси, які допомагають реалізувати кожен шлях. Обговорити переваги та ризики кожного шляху, а також	3 бали – створено повну інтерактивну карту з чітким поділом на вертикальний і горизонтальний розвиток; для кожної позиції наведено конкретні ресурси, курси або приклади розвитку компетентностей; карта структурована, логічно оформлена та візуально зрозуміла; проведено обговорення переваг і ризиків обох шляхів, а також можливості комбінованого розвитку; активна участь у презентації та обговоренні результатів; 2 бали – карта містить вертикальний та горизонтальний розвиток, але деякі позиції або ресурси неповні; структура або візуальне оформлення частково не зрозумілі; обговорення переваг і ризиків проведено частково; участь у презентації та обговоренні присутня, але обмежена; 1 бал – карта неповна, відсутні один або більше блоків (вертикальний/горизонтальний розвиток); ресурси, курси або	3

		можливість комбінованого розвитку	приклади розвитку зазначені мінімально або відсутні; структура і візуальне оформлення хаотичні; обговорення не проведено або участь мінімальна; 0 балів – завдання не виконано або не представлено	
Практичне заняття № 14	Модульний контроль (усне опитування)	Перевірка теоретичних знань студентів зі змістового модулю 3 (теми 9-14) з метою оцінки ефективності самостійної роботи здобувачів, вивчення, засвоєння й умінь застосовувати знання на практиці	5 балів – повна, логічно структурована відповідь, що розкриває всю підтематику; використання наукової термінології та прикладів із професійної діяльності педагога; вміння аналізувати та робити узагальнення, встановлювати міждисциплінарні зв'язки; вільне, грамотне мовлення без значних помилок; 4 бали – відповідь здебільшого повна, але окремі аспекти теми розкриті недостатньо; використовується основна термінологія, але бракує прикладів чи глибини аналізу; мовлення логічне, проте можливі незначні мовленнєві неточності; 3 бали – висвітлені лише основні положення теми, без розкриття деталей; використання понять непослідовне, можливі неточності у визначеннях; відсутні приклади або зв'язки з практикою; помітні порушення логіки викладу та мовленнєві недоліки; 2 бали – відповідь поверхова, більшість аспектів теми залишилися нерозкритими; термінологія використовується неправильно або уривчасто; мовлення неструктуроване, з численними помилками; 1 бал – відповідь уривчаста, без розуміння змісту теми; відсутнє використання наукових понять; нелогічний виклад, грубі помилки у мовленні; 0 балів – відсутність відповіді або повна невідповідність темі	5
	Розроблення особистого бренду «Digital Self-Branding Lab»	Створити власну сторінку або міні-сайт (наприклад, за допомогою ресурсів Canva, Wix або Tilda), що відображає особистий бренд: імідж, цінності, професійні досягнення. Додати приклади уроків, мультимедіа,	3 бали – студент створив повноцінну інтерактивну сторінку або міні-сайт, який чітко відображає особистий бренд: імідж, цінності, професійні досягнення, приклади уроків, мультимедіа, сертифікати та рекомендації; презентація логічна, яскрава, переконлива; елементи бренду чітко підкреслюють компетентності та лідерські якості; активна участь у груповому обговоренні, надано конструктивний фідбек;	3

		сертифікати та рекомендації та ін. Презентувати свій бренд у форматі короткого відео або інтерактивної презентації. Групове обговорення: які елементи підсилюють впізнаваність та довіру аудиторії	2 бали – створена сторінка або міні-сайт відображає частину особистого бренду, але відсутні окремі ключові елементи (наприклад, мультимедіа, приклади уроків або сертифікати); презентація частково логічна, інформативна; бренд показаний, але не повністю розкритий; участь у обговоренні помірна або фідбек обмежений; 1 бал – сторінка/сайт неповна або поверхово відображає особистий бренд, відсутні більшість елементів, презентація малоінформативна або неструктурована, участь у груповому обговоренні мінімальна або відсутня; 0 балів – відсутність відповіді або повна невідповідність темі	
Практичне заняття № 15	Створення цифрового профілю педагога «Професійний профіль 2.0»	Необхідно обрати платформу (Telegram, LinkedIn, Facebook та ін. для професійних онлайн-спільнот) та оформити особистий профіль із урахуванням цифрового іміджу: фото, біографія, методичні матеріали, досягнення. Необхідно прокоментувати та оцінити профілі один одного, надати рекомендації щодо підвищення іміджу, фаховості й репутації	3 бали – профіль оформлено повністю та професійно: чітке фото, продумана біографія, наявні методичні матеріали та досягнення; коментарі та рекомендації колег детальні, конструктивні, орієнтовані на підвищення цифрового іміджу і професійної репутації; 2 бали – профіль оформлено частково або не повністю відповідає вимогам професійності; методичні матеріали та досягнення присутні, але неповні або неструктуровані; коментарі колег поверхові або недостатньо конструктивні; 1 бал – профіль оформлено мінімально, відсутні ключові елементи цифрового іміджу; коментарі колег обмежені або неконструктивні; 0 балів – профіль не створено або профіль та коментарі відсутні повністю	3
Усього за поточний контроль	18			60

Підсумковий контроль

Залік	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки розміщено на CE3H Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=670290	За кожну правильну відповідь на 20 тестових запитань здобувач вищої освіти отримує 1 бал	20
	Практичне завдання	Створення педагогічного подкасту або аудіо-інтерв'ю. Методичні рекомендації подано на CE3H Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=670291	Максимальна кількість балів – 20. Критерії оцінювання індивідуального дослідницького завдання подано на CE3H Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=670291	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Аніщенко О. Кар'єрне зростання педагога в контексті особистісно-професійного саморозвитку. *Естетика і етика педагогічної дії*, 2021. № (21). С. 22–32. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2020.21.218082>
2. Болотова В. О. Іміджологія: текст лекцій для студентів спеціальностей 054 «Соціологія», 061 «Журналістика» / В. О. Болотова, Н. О. Ляшенко, К. А. Агаларова. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 150 с.
3. Іванова О. М. Педагогічне лідерство як фактор підвищення ефективності навчального процесу. *Вісник Львівського університету. Серія: Педагогічні науки*. 2022. № 38. С. 147–154.
4. Калениченко Р. А., Телебенева Є. О. Іміджологія : навч. посібник. Київ : ЦП Компрінт, 2023. 131 с.
5. Коваль В. В. Педагогічне лідерство: сутність, структура, функції. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. 2021. № 15 (1). С. 53–61.
6. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники : Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
7. Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія / за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. 296 с.
8. Педагогіка лідерства : монографія / О. Романовський, В. Михайличенко, Л. Грень. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 496 с.
9. Підборський Ю. Г., Хмельницька О. С. Педагогічна майстерність викладача : навчальний посібник. Переяслав (Київ обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 156 с.
10. Повалій Т. Л., Бойко О. П., Котенко О. О. Іміджологія та брендинг у соціокультурній діяльності : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2024. 257 с.
11. Розвиток професійної кар'єри вчителя: результати опитування студентів, викладачів закладів вищої освіти та стейкхолдерів системи освіти (звіт) / укладачі: Т. О. Олефіренко, М. А. Пригодій. Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова ; ІПО НАПН України, 2025. 62 с.
12. Семенов О. М. Педагогічне лідерство як чинник розвитку освітньої системи. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Серія: Педагогічні науки. 2020. № 8(154). С. 136–143.
13. Сущенко Л. О. Діловий імідж менеджера закладу освіти : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» освітньо-професійних програм «Дошкільна освіта», «Початкова освіта». Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 155 с.
14. Сущенко Л. О. Організаційно-методичний супровід професійного саморозвитку педагогів у системі післядипломної освіти. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта та наука крізь виклики сьогодення», (м. Запоріжжя, 14-16 травня 2025 року). *Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*. Випуск № 1 (59). 2025. <https://drive.google.com/file/d/1Vu1XTtjzXLtkXPUvhlyv-qbPmmWv6UN/view>
15. Сущенко Л., Боряк О. Комунікативна взаємодія – основа формування ціннісно-сміслових орієнтирів майбутніх педагогів в умовах професійної підготовки. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи* : збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 квітня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство та кар'єрне зростання

2025 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. Л. О. Сущенко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. С. 229–231.

16. Фурман О. Успішність, успіх і Я–концепція особистості. *Психологія і суспільство*. 2023. № 1. С. 191–204.

17. Sushchenko L. O. Scientific and methodological support for the preparation of future primary school teachers for the humanization of pedagogical activity. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми : монографія / за заг. ред. Л. О. Сущенко. Запоріжжя : ПП «АА Тандем», 2025. С. 7–25.

Інформаційні ресурси

1. Безкоштовна платформа відкритих онлайн курсів Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua> (дата звернення: 12.08.2025).

2. Видатні педагоги України та світу (інформаційний портал). URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/> (дата звернення: 10.08.2025).

3. Дитячий портал «Пустунчик». URL: <https://pustunchik.ua/ua> (дата звернення: 27.06.2025).

4. Навчально-методичний кабінет. URL: <http://ped-kopilka.com.ua/index.htm> (дата звернення: 12.07.2025).

5. Національна освітня платформа «Всеосвіта». URL: <https://vseosvita.ua/news> (дата звернення: 19.06.2025).

6. Освітня політика. Портал громадських експертів. URL: <http://education-ua.org/ua/> (дата звернення: 23.06.2025).

7. Портал «Педрада». URL: <https://oplatforma.com.ua/> (дата звернення: 27.06.2025).

8. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

9. Українська edtech-компанія EdEra. URL: <https://www.ed-era.com> (дата звернення: 12.08.2025).

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим; практичні завдання мають бути виконані безпосередньо перед навчальними заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять упродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно (у формі співбесіди за питаннями або шляхом тестування) та письмово через виконання індивідуальних письмових завдань. При наявності 35 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю (екзамену).

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що передбачені навчальним планом дисципліни, мають бути виконані здобувачами вищої освіти із дотриманням принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Роботи, у яких буде виявлено плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки до розгляду не приймаються і не зараховуються. До таких студентів можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Кожний студент має обов'язково враховувати сучасні стандарти академічної доброчесності, базисом якої є глибоке усвідомлення ним соціально-моральної відповідальності за свої дії, максимальна об'єктивність, сумління, чесність, принциповість, вимогливість. Здобувач вищої освіти має усвідомлювати, що академічна доброчесність є тим моральним ядром, яке регулюватиме просування цінностей етики в освітній спільноті і буде рушієм у формуванні позитивного іміджу закладу взагалі, й кожного учасника освітнього простору зокрема.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, Studopedia тощо є неприпустимим.

Рекомендованою базою даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Електронні пристрої (мобільні телефони, планшети, ноутбуки тощо) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням із викладачем). В інших випадках – телефон вимикається на беззвучний режим, яким не користуються під час занять.

При виконанні заходів контролю (тестування, самостійних і контрольних робіт, іспитів) застосування гаджетів заборонено. У разі порушення – роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано бали. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.